

Sustenabilitatea mediului și antreprenoriatul ecologic

Formarea de competențe în grădinițe

Gardienii verzi ai viitorului

Raport audiovizual de implementare

BUPNET
Bildung und Projekt Netzwerk GmbH

**CITIZENS
IN POWER**

WEBIN
Western Balkans Institute

LICEUL TEHNOLOGIC SPECIAL
„VASILE PAVELCU” - IAȘI
www.ltspecial.ro

Finanțat de Uniunea Europeană. Punctele de vedere și opiniile exprimate aparțin, însă, exclusiv autorului (autorilor) și nu reflectă neapărat punctele de vedere și opiniile Uniunii Europene sau ale Agenției Executive Europene pentru Educație și Cultură (EACEA). Nici Uniunea Europeană și nici EACEA nu pot fi considerate răspunzătoare pentru acestea.

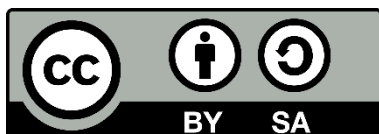
Co-funded by
the European Union

Erasmus+
Enriching lives, opening minds.

Cuprins

Proiectul GreenGUARDens și rezultatele sale	3
Activități locale de pilotare în grădinițe	4
Înainte de a continua, să vedem ce sunt secvențele pedagogice	4
Pilotarea s-a desfășurat după cum urmează... ..	6
Cipru și accentul pus pe poluarea oceanelor	7
Experiențe din Germania	11
O acțiune de plantare în Italia	15
Supereroi în acțiune în România	20
Pilotarea în Serbia	25
Concluzii	31
Exemple de bune practici	32
Secțiunea A: Bune practici strategice	32
Secțiunea B: Bune practici metodologice	36

Această lucrare este destinată scopurilor educaționale și este licențiată sub [Creative Commons Attribution - ShareAlike 4.0 International License](#) @The GreenGUARDENS Consortium.

GreenGUARDens și rezultatele sale

Proiectul **Green GUARDens** (Dezvoltarea competențelor privind sustenabilitatea mediului și antreprenoriatul ecologic în grădinițe) este un proiect **Erasmus Plus**, care se adresează profesorilor care predau în grădinițe și elevilor acestora (cu vârste cuprinse între 3,5 și 6 ani), inclusiv celor surzi sau cu pierderi de auz (denumiți în continuare: surzi).

Proiectul GreenGUARDens este aliniat cu **Obiectivele de dezvoltare durabilă ale Organizației Națiunilor Unite** (SDG), cu scopul de a ajuta grădinițele să devină mai sustenabile și de a încuraja profesorii să fie modele pentru elevii lor și să încurajeze un comportament ecologic în rândul acestora. Acest proiect a urmărit să îmbogățească experiența de predare și să promoveze sustenabilitatea la clasă prin încorporarea metodelor de învățare experiențiale și prin jocuri în educația formală.

Toate activitățile și acțiunile proiectului s-au bazat pe trei obiective principale

- Să cultive o înțelegere a sustenabilității mediului, promovând în același timp dezvoltarea tinerilor cetățeni conștienți de mediul înconjurător.
- Să încurajeze democratizarea acțiunilor climatice prin implicarea copiilor, inclusiv a elevilor surzi, în acest proces.
- Să ducă sustenabilitatea mediului și educația antreprenorială ecologică un pas mai departe, abordând grădinițele ca întreprinderi cu responsabilitate socială corporativă, mai degrabă decât ca simple instituții de învățământ.

Acest raport audiovizual va arăta cum consorțiul, cu ajutorul profesorilor care predau în grădinițe și al elevilor acestora, a pilotat secvențe pedagogice pregătite cu activități gamificate în grădinițe din Germania, Cipru, România, Italia și Serbia.

Va prezenta impresiile cadrelor didactice și ale copiilor și va pune în valoare munca lor asiduă pe parcursul celor 4 luni de pilotare. De asemenea, fiecare sfat primit de la cadrele didactice din grădinițe, precum și experiențele și practicile acestora vor fi împărtășite dezinteresat, cu dorința de a vă motiva pe dumneavoastră, cititorii, să începeți activități similare în grădinița dumneavoastră sau în timp ce vă jucați cu copiii dumneavoastră. **Lectură plăcută!**

Activități locale de formare în grădinițe

Înainte de a continua, să vedem ce sunt secvențele pedagogice

Echipele parteneră au dezvoltat 16 secvențe pedagogice cu activități gamificate și mici experimente bazate pe **poluarea oceanului**, **poluarea aerului** și **defrișări** și le-a împărtășit cu profesorii de grădiniță din 5 țări pentru a le aplica în activitatea lor cu copiii.

Fiecare dintre secvențele pedagogice constă într-o **scurtă descriere** a subiectului și a activității cu **rezultatele învățării**. De asemenea, a fost propusă profesorilor **metodologia**, care implică povestiri, activități practice, discuții, activități interactive, invitați experți. Nu mai puțin important este faptul că utilizatorii secvențelor pedagogice pot vedea la ce **ODD-uri** se referă materialul.

De asemenea, secvențele pedagogice oferă **pași detaliați** pentru realizarea activităților și clarifică ce **materiale** sunt necesare pentru activități.

De asemenea, este important ca secvențele pedagogice să conțină note privind modul de asigurare a **accesibilității și incluziunii**, dar și **sfaturi** privind **durabilitatea** cu ajutorul cărora grădinițele își pot crește nivelul de durabilitate a mediului.

Metodologie

Abordarea bazată pe proiecte, care poate include, printre alte metode, și:

- Activități interactive: construirea de jucării și materiale, construirea de modele și diferite colțuri de activitate, pregătirea de expoziții etc.
- Discuții și demonstrații: joc de memorie, invitați experți (biologi, ecologiști etc.)

Subiecte conexe / domenii tematice

- Protecția mediului,
- Sustenabilitate,
- Educație civică

ODD-urile abordate

Acest plan de lecție facilitează realizarea următoarelor Obiective de Dezvoltare Durabilă ([Organizația Națiunilor Unite, 2015](#)):

4. CALITATEA EDUCAȚIEI

13. ACȚIUNEA CLIMATICĂ

14. VIAȚA SUB ACVARIU

Durată

- Atâta timp cât copiii sunt interesați să abordeze subiectul, care poate dura între o zi și câteva săptămâni. Foarte des, un subiect poate conduce atât copiii, cât și profesorul la un alt subiect interesant, iar profesorii ar trebui să se folosească

Co-funded by the European Union

Erasmus+ Enriching lives, opening minds.

Pag 27 din 40

Întotdeauna de interesul copiilor pentru a continua să învețe împreună. Acesta este motivul pentru care a fost sugerată abordarea prin proiect.

- Dar anticipăm o zi sau două pentru această activitate.

Vârsta copiilor

- Vârsta de grădiniță (3 - 6 ani)

Nivel de dificultate

- Mediu - luați în considerare cunoștințele și abilitățile anterioare pe care le-au dobândit copiii și subiectele pe care le-au discutat. Dacă au abordat deja un subiect asemănător cu acesta, reamintiți-le copiilor despre acesta și încercați să faceți legătura între noul subiect și cel deja abordat.

Cerințe prealabile

- Nu este cazul.

Pregătire

- Pregătiți-vă - citiți materiale despre ocean și despre amenințările și soluțiile pentru conservarea oceanului pentru a începe o discuție cu copiii.
- Aranjați spațiul din clasă astfel încât să se poată lucra cu ușurință.

Co-funded by the European Union

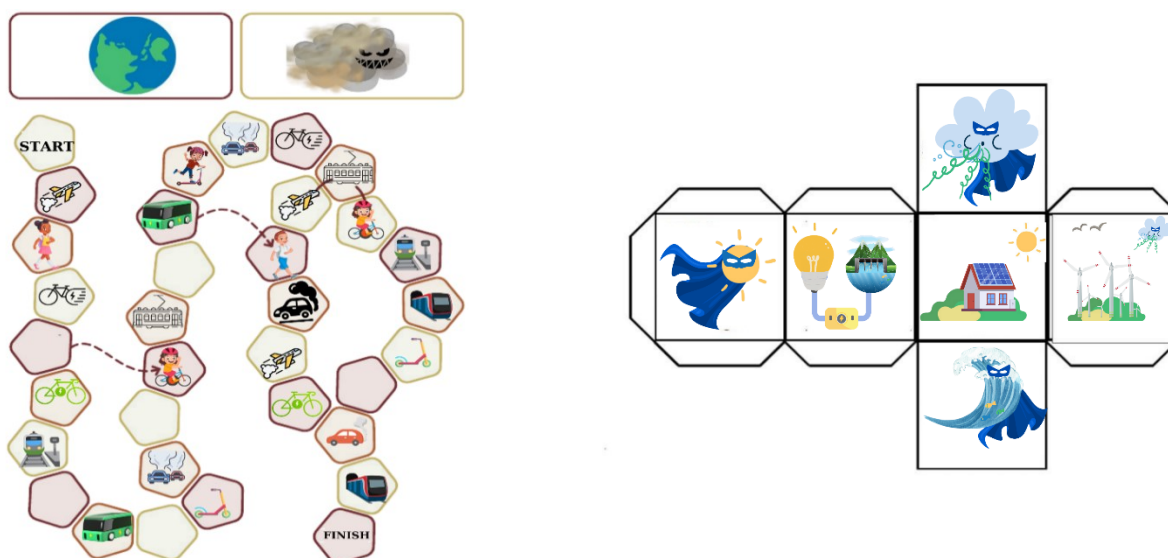
Erasmus+ Enriching lives, opening minds.

Pag 28 din 40

Temele privind poluarea aerului și a oceanelor, precum și problema defrișărilor, sunt prezentate copiilor într-un mod captivant, prin intermediul unor jocuri interactive.

Au fost create **jocuri de rol** - astfel încât copiii s-au aflat în rolul plantelor și animalelor pentru a înțelege cum funcționează lanțul alimentar. Au existat, de asemenea, **vânători de comori** - prin care copiii au încercat să găsească toți factorii care poluează aerul. De asemenea, au fost elaborate **jocuri de memorie**, cu scopul de a-i determina pe copii să potrivească perechile - o soluție pentru conservarea oceanelor. Activitățile sugerate au inclus, de asemenea, vizite la organizații de mediu, o **simulare de proces**, o excursie în pădure sau în natură, **plantarea** și îngrijirea plantelor.

Pentru unele activități, cadrele didactice de grădiniță au fost sfătuite să realizeze toate materialele de joacă împreună cu copiii, dar au existat și resurse gata de utilizare, imagini și povești.

Joc de societate și cub în cadrul temei privind poluarea aerului

Profesorii care predau în grădinițe au avut libertatea deplină de a adapta secvențele pedagogice în funcție de vârsta copiilor, de curriculumul național, precum și de condițiile de lucru din grădiniță. De asemenea, cadrele didactice au putut modifica durata activităților și alege jocurile și experimentele pe care să le încerce, luând în considerare cunoștințele anterioare și interesul actual al copiilor.

Pilotarea s-a desfășurat după cum urmează...

În timpul creării secvențelor pedagogice cu activități bazate pe joc, consorțiul a consultat experți locali în educație și cadre didactice din grădinițe, pentru a se asigura că toate materialele și activitățile planificate vor fi interesante pentru copii și aplicabile în grădinițe.

Comentariile acestora au fost luate în considerare și, după adaptarea secvențelor pedagogice cu activități bazate pe joc la programele naționale, pilotarea a fost gata de aplicare.

Implementarea locală în Germania, Serbia, Italia, România și Cipru a durat din februarie până în iunie 2024. Calitatea materialelor a fost frumos confirmată de fotografiile inițiale, de feedback-ul entuziast și de reflecțiile încântătoare ale copiilor cu privire la activități și la noile cunoștințe dobândite.

Elevii surzi sau cu pierderi de auz au luat parte la activități, precum și copiii care au avut nevoie de sprijin suplimentar din partea profesorilor și prietenilor lor pentru a se implica în activități. Copiii s-au ajutat reciproc, astfel încât nu a existat teama că ar fi dificilă cooperarea pentru cineva.

În total, 50 de profesori și 17 grădinițe au pilotat secvențe pedagogice. 294 de copii (inclusiv 27 de copii surzi și 3 copii cu autism), cu vârste cuprinse între 3,5 și 6 ani, au participat la activitățile bazate pe joc.

Primele fotografii și impresii ale educatorilor au arătat că pilotarea activității a început în cel mai bun mod posibil. Veți afla mai jos că s-a încheiat într-un mod și mai bun.

Cipru și accentul pus pe poluarea oceanelor

Citizens in Power (CIP) a testat secvențele pedagogice cu 3 educatoare și 32 de copii într-o grădiniță.

Copiii din Cipru au fost în mod deosebit interesați de planurile de activități privind **poluarea oceanelor** dar și **de protecția** acestora. Copiii au avut ocazia să înțeleagă diferitele amenințări cu care se confruntă oceanele, precum și de ce aceste amenințări sunt critice și ce măsuri ar putea lua pentru a ajuta la protejarea oceanelor.

Sursa: Citizen in Power

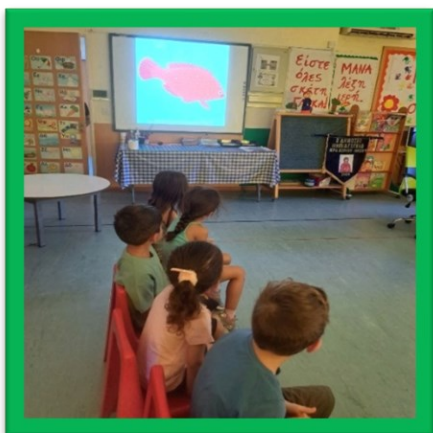
Declarațiile profesorilor

Un moment memorabil a fost în timpul vânătorii de comori digitale, când copiii au găsit un element care era un poluant. A fost o bucurie să le văd emoția, au aplaudat de fiecare dată când unul dintre colegii lor a găsit un element care polua. A fost îmbucurător să îi văd atât de implicați și sprijinindu-se reciproc.

Înainte de a începe activitatea, educatoarele i-au ghidat pe copii prin rutina zilnică și i-au ajutat să se simtă confortabil într-un mediu familiar, iar apoi au introdus treptat subiectul zilei. Această abordare s-a evidențiat ca un exemplu de bună practică, care permite o tranziție mai ușoară către un subiect nou, adică îi ajută pe copii să se pregătească mai ușor pentru dobândirea de noi cunoștințe.

Pentru a face tranziția de la introducere la activitate, profesorii puneau copiilor o „întrebare introductivă”, întrebându-i despre experiențele lor din timpul weekendului și dacă s-au simțit bine. Această întrebare avea scopul de a capta atenția copiilor și de a crea o legătură personală cu activitatea.

Împărtășirea unei povești personale sau a unei concluzii cu copiii este, de asemenea, o abordare bună pentru a indica contextul în care se desfășoară activitatea. De exemplu, profesorul le-a împărtășit copiilor că a văzut o mulțime de gunoaie aruncate pe malul mării și și-a exprimat îngrijorarea. Aceasta a fost o introducere la povestea lui Alba Peștele, care era, de asemenea, îngrijorată și tristă că casa ei era plină de tot felul de gunoaie.

Sursa: CIP

Prin atribuirea unui nume peștelui, situația a devenit mai personalizată, fiind mai ușor pentru copii să se raporteze la temă prin intermediul personajului și al emoțiilor sale. În plus, includerea de fotografii cu coaste și oceane curate, precum și evidențierea consecințelor poluării cauzate de comportamentele/acțiunile umane neglijente au fost, de asemenea, benefice pentru transmiterea mesajelor.

Prezentarea vizuală (imagini, ilustrații, desene) i-a ajutat pe copii să înțeleagă mai ușor diferența dintre un ocean curat și unul poluat, precum și să înțeleagă factorii care contribuie la poluarea oceanelor și a coastelor.

Ce au făcut copiii după activitate?

Au creat sloganuri scurte pentru „campania de sensibilizare”. Aceste sloganuri au sensibilizat publicul cu privire la conservarea mediului și i-au informat pe ceilalți cu privire la modul de protejare a oceanelor. Această activitate creativă le-a permis copiilor să combine ceea ce învățaseră și să se exprime într-un mod care să îi motiveze și pe alții să întreprindă o acțiune.

Declarațiile profesorilor

”

Ideea de a preda sustenabilitatea copiilor mici m-a convins să iau parte la proiectul GreenGUARDens. Introducerea unui subiect atât de important la o vârstă fragedă poate avea un impact de durată asupra atitudinilor și comportamentelor copiilor față de mediu. Cu toate acestea, este important să spunem că ceea ce învățăm aici ar trebui să fie practicat și acasă de către părinți. **Educația nu rămâne doar la școală.**

”

A meritat să fac parte din proiectul GreenGUARDens deoarece copiii au fost foarte entuziași să ia parte la activitate. Am văzut multă implicare din partea copiilor și dorința de a participa. În plus, am dobândit noi tehnici de predare care sunt adaptabile și utile pentru o mulțime de subiecte, îmbunătățindu-mi practica de predare în general.

Aflați ce au avut de spus profesorii noștri!

<https://youtu.be/kXGkuID0pFc>

Experiențe din **Germania**

BUPNET a implementat secvențele pedagogice și activitățile bazate pe joc cu 5 educatoare într-o grădiniță din Germania. 40 de copii au participat la activități.

Subiectele în centrul atenției au fost importanța **sustenabilității, separarea și reciclarea deșeurilor, viața animalelor și a plantelor și sursele de energie regenerabilă**. Profesorii de grădiniță au inclus instrumente virtuale în activitatea lor cu copiii, care au îmbogățit punerea în aplicare a secvențelor pedagogice. Educația interactivă de mediu a inclus un tur virtual al unei grădini, care a generat un mare interes și entuziasm în rândul copiilor.

În acest fel, copiii au putut planta virtual copaci și alte plante, să le vadă cum cresc și să aibă grijă de ele. De asemenea, animațiile i-au ajutat să distingă între diferite tipuri de plante și animale. Copiii au putut observa animalele în habitatul lor natural și au înțeles de ce este atât de important să aibă grijă de mediu.

Mărturia profesorului:

Un moment memorabil trăit în timpul proiectului GreenGUARDens a fost atunci când am implementat cu preșcolarii un modul privind lumea animalelor și a plantelor. La început, copiii au fost puțin rezervați, dar atunci când au descoperit sarcinile și jocurile interactive, a fost o schimbare radicală. Emoția de pe fețele lor în timp ce plantau copaci virtuali și observau animalele în habitatul lor natural a fost pur și simplu minunată. Momentul în care au început să înțeleagă și să discute despre importanța biodiversității a fost deosebit de frumos. Această participare activă și mândria lor pentru ceea ce învățaseră a fost un punct culminant pentru mine ca educatoare și mi-a arătat cât de eficientă și îmbogățitoare este această metodă.

De asemenea, au fost utilizate grafice și jocuri interactive pentru a oferi mai multe cunoștințe despre separarea și reciclarea deșeurilor. Potrivit profesorului, copiii au fost foarte fericiți când au învățat ce deșeuri ar trebui să meargă în ce coș.

Instrumentele virtuale au fost, de asemenea, aplicabile la tema surselor regenerabile de energie.

Mărturia profesorului

Copiii au fost fascinați de animațiile și jocurile interactive care au oferit informații despre energia eoliană și solară. Când am trecut la un experiment în care copiii au construit mici turbine eoliene și le-au privit cum se învârt în vântul virtual, fețele lor erau pline de bucurie și uimire. Entuziasmul și participarea lor activă la sarcini mi-au adus o mare satisfacție. A fost emoționant să văd cum au înțeles conexiunile și au fost mândri de micile lor turbine, realizate de ei înșiși.

Profesorii au avut propriile motive care i-au convins să participe la procesul de pilotare:

Sustenabilitatea - Ideea de a-i învăța pe copii despre protecția mediului și acțiunile durabile într-un mod ludic și interactiv m-a convins. Am fost deosebit de entuziasmată de ideea că acest proiect îi va ajuta pe copii să conștientizeze mediul de la o vârstă fragedă și să învețe cum să utilizeze resursele în mod responsabil.

Interactivitate - Posibilitatea de a utiliza module interactive pentru a-i învăța pe copii subiecte complexe, cum ar fi conștientizarea problemelor de mediu și comportamentul durabil, a fost extrem de fascinantă. Perspectiva ca copiii să poată învăța prin descoperire independentă și încercare și eroare m-a atras în mod deosebit.

Educația privind durabilitatea - Oportunitatea de a-i învăța pe copii despre importanța conștientizării problemelor de mediu și a acțiunilor durabile într-un mod inovator a fost extrem de atrăgătoare. Ideea că am putea avea un impact pozitiv pe termen lung asupra atitudinii lor față de mediu prin intermediul acestui proiect a fost decisivă pentru mine.

Educație ludică - Oportunitatea de a le prezenta copiilor subiecte complexe prin intermediul jocurilor și al sarcinilor interactive mi s-a părut o modalitate excelentă de a le trezi interesul și curiozitatea, transmițându-le în același timp cunoștințe importante.

Dezvoltarea de strategii - Perspectiva de a învăța noi metode și strategii pentru a face predarea mai eficientă și mai interactivă părea promițătoare. Dar mă întrebam

Ascultați interviurile profesorilor !

https://youtu.be/_AIUh4acNt8

După desfășurarea activităților au existat schimbări în comportamentul copiilor. Copiii au devenit mai conștienți de modul în care utilizează resursele și au încercat să evite sau să reducă generarea de deșeuri.

Interesul lor pentru natură și protecția mediului a crescut, de asemenea, în mod vizibil. De exemplu, ei s-au angajat să colecteze și să separe gunoiul.

Aceasta este, de fapt, cea mai mare victorie a acestei activități pilot - copiii care își dezvoltă conștiința de mediu de la o vârstă fragedă și care sunt învățați modul corect de a se raporta la mediu.

Din păcate, programa preșcolară este adesea plină, lăsând puțin loc pentru activități noi, ceea ce obligă cadrele didactice să caute diverse modalități de a introduce subiecte. Profesorii au declarat că vor folosi materialele pregătite și în viitor, prin următoarele activități

- dezvoltarea **abilităților antreprenoriale** de bază (planificarea și desfășurarea de mici campanii de vânzare pentru ierburile și legumele plantate chiar de copii)
- plantarea de **mici grădini de legume**
- **un mini-market** pentru ierburile și legumele cultivate acasă
- **campanii ecologice**

Sursa: BUPNET

O acțiune de plantare în Italia

Institutul pentru Surzi din Torino a testat secvențele pedagogice cu 6 educatori din 2 grădinițe din Italia. 49 de copii au participat la activități, inclusiv 6 copii surzi și 3 copii cu autism.

Profesorii s-au concentrat pe activități în aer liber, excursii și explorarea lumii vii din curtea grădiniței. Ei au organizat o acțiune de curățare a curții, astfel încât copiii să poată pregăti terenul, să semene și să cultive plante.

Copiii au fost foarte interesați și implicați cu scopul de a pune plantele confortabil în pământ. În acest fel, copiii au putut înțelege de ce este nevoie pentru ca o plantă să crească frumos, care este rolul solului și al apei, dar și cum factorii negativi precum poluarea aerului sau a apei pot afecta planta. Pe lângă faptul că au devenit mai conștienți din punct de vedere ecologic, copiii au devenit și mai responsabili, deoarece după plantare au trebuit să aibă grijă de grădină.

Mărturia profesorilor

Datorită proiectului GreenGUARDens, am creat împreună cu copiii o grădină de plante aromatice. Folosind activitatea axată pe îngrijirea solului și a plantelor, am creat această activitate practică, pe care copiii au adorat-o. Am discutat despre lanțul alimentar, creșterea plantelor, sezonabilitate și alte subiecte interesante. Cel mai important, este o activitate care poate fi continuată în timp. Noi încă întreținem grădina împreună cu copiii. Copiii mai mari vor putea, de asemenea, să transmită cunoștințele lor colegilor mai mici, sprijiniți de noi, profesorii, creând astfel un sistem de învățare reciprocă care va promova activități educaționale ecologice în anii următori.

Ceea ce este deosebit de important este faptul că copiii au observat legătura dintre acțiunile pe care le desfășoară și rezultatele care au apărut. În timpul activității de colectare a gunoaielor din curte, copiii au fost foarte sânguincioși și interesați să curețe fiecare parte a curții. La finalul acțiunii, unul dintre copii a concluzionat: **„Dacă vom face acest lucru în fiecare zi, grădina noastră va fi mereu frumoasă!”**.

Copiii au învățat mai ales prin activități practice, combinate cu o **abordare tactilă** (pipăind, ținând, adunând diferite obiecte). Copiii au observat copacul Magnolia și i-au colectat florile în excursie (iar mai târziu le-au atașat la desenele pe care le-au realizat). De asemenea, au colectat frunze de la copacul din grădina grădiniței lor și au vorbit despre utilizarea frunzelor, motivul pentru care acestea cad și reînnoirea anuală a naturii.

Acest lucru este deosebit de important pentru copii, având în vedere că, în prezent, copiii petrec mai puțin timp afară, explorând natura, mai ales dacă locuiesc în zone urbane.

Adesea, opiii știu mult mai multe decât credem și ne surprind constant!

Prin joc și activități în natură, cadrele didactice i-au ajutat pe copii să înțeleagă conceptul de sustenabilitatea, antreprenoriat și protecția mediului și au început să dezvolte conștiința ecologică la copii încă din primii ani de viață, ceea ce este necesar având în vedere schimbările climatice cu care se confruntă lumea. **Și ce schimbări au avut loc în grădiniță?**

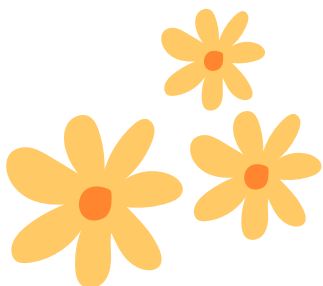
Copiii au devenit mai **atenți** și mai **respectuoși** față de mediu.

Ei devin mult mai conștienți de **economisirea apei** și **reciclarea materialelor**, iar aceste comportamente se reflectă acasă, conform feedback-ului părinților.

Implicare crescută **din partea părinților**

Ascultați interviurile profesorilor !

<https://youtu.be/EQCmKs57TWk>

Părinții! Un factor la fel de important, deoarece, cu ajutorul lor, copiii pot aplica acasă toate cunoștințele pe care le-au dobândit despre protecția mediului.

Mărturia profesorilor

Când copiii au adus acasă proiectele și meșteșugurile pe care le-au făcut cu frunze, părinții ne-au scris și ne-au întrebat de ce facem proiecte atât focusate pe mediu. Acest lucru a dus nu numai la implicarea copiilor, ci și la implicarea întregii rețele sociale din jurul nostru. A existat o activare a mai multor participanți - părinți, copii care dobândesc primele baze ale conștiinței ecologice și, în cele din urmă, profesorii și întreaga structură a grădiniței noastre.

Toate cadrele didactice care au participat la pilotare au declarat că vor folosi aceste secvențe pedagogice în viitor, precum și că le vor recomanda colegilor lor. Desigur, unele segmente vor fi modificate, vor fi adaptat la noile teme de mediu lansate în grădiniță, precum și la curiozitatea copiilor.

Activitățile pe care cadrele didactice le-au planificat pentru noul an școlar sunt

- crearea unei **bio-grădini** în grădiniță
- crearea unui **ierbar**
- noi **activități în aer liber**
- excursie într-o **zonă împădurită**

Supereroi în acțiune în România

Liceul Tehnologic Special Vasile Pavelcu a testat secvențele pedagogice cu 23 de profesori din 8 instituții de învățământ din România. La activități au participat aproximativ 100 de copii, dintre care 18 cu pierderi de auz.

Copiii au fost interesați de jocurile pe tema poluării aerului, a factorilor care duc la aceasta și a modalităților de combatere a ei. Prin intermediul personajelor impersonând supereroi, domnul Soare, domnul Vânt și doamna Apă (Echipa Verde), copiii au putut învăța ușor și într-un mod interesant despre sursele de energie sustenabile și importanța utilizării acestora. Pe de altă parte, tema poluării aerului este prezentată prin personajul răufăcătorului Domnul Fum, care are în spate multe surse de poluare care îi dau putere și îl întăresc.

Sursa: Liceul Tehnologic Special „Vasile Pavelcu”

Mărturiile profesorilor

Îmi amintesc cu plăcere reacția copiilor la apariția supereroilor în clasă și nerăbdarea lor de a-i ajuta să-l micșoreze pe dl Fum. Un alt moment frumos a fost cel în care o fetiță și-a dat seama că zarurile pe care tocmai le aruncase erau menite să îi dea putere domnului Fum în loc să îl micșoreze. A fost destul de greu pentru ea să ia o bucățică de fum și să o pună deasupra planetei Pământ. Mi-a arătat că copiii înțeleg impactul alegerilor noastre asupra mediului. Impactul pozitiv pe care activitățile l-au avut asupra copiilor m-a făcut să mă simt mândră că am făcut parte din procesele lor de învățare și descoperire.

Împreună cu profesorii, copiii au realizat postere ecologice, au plantat copaci și flori. De asemenea, au desfășurat o acțiune de curățare și reciclare a gunoierului din curtea grădiniței. Una dintre educatoare a declarat că copiii **„au fost foarte implicați, interesați, activi, curioși și bine dispuși”**.

Sursa: Liceul Tehnologic Special „Vasile Pavelcu”

Ei au lucrat împreună, au vorbit și au împărtășit fericirea atunci când au găsit o soluție și au slăbit răufăcătorul, consolidând astfel planeta Pământ.

Ilustrarea unui concept dificil precum poluarea printr-un personaj concret la care copiii se pot raporta i-a făcut mult mai implicați în activități și i-a ajutat să înțeleagă conceptele abstracte.

Grație jocurilor interactive, discuțiilor și concluziilor exprimate, copiii au fost capabili să vadă că fiecare acțiune este importantă și să decidă dacă să acționeze într-un mod corect sau nu din punct de vedere ecologic.

Ce s-a schimbat în grădiniță după aceste activități?

Copiii sunt mai atenți la consumul de apă, ajută la **menținerea spațiilor verzi** și **reciclează**.

Ei au devenit mult mai **conștienți** de **impactul pe care acțiunile lor** îl are asupra mediului și mai interesați de modul în care pot contribui la protejarea naturii.

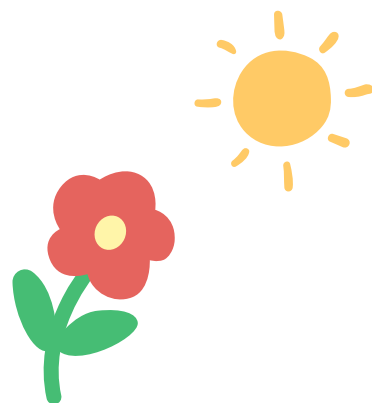
Păstrarea **curățeniei** în clasă.

Copiii au devenit mult mai atenți la modul în care utilizează resursele puse la dispoziție: **sting** lumina, **reciclează** obiecte care erau adesea aruncate, **repară** jucăriile stricate și au mai multă grijă de ele.

Ascultați interviurile profesorilor !

<https://youtu.be/6WpMMC4Pwb8>

Și profesorii au învățat ceva nou!

Cred că momentul pe care l-am considerat un moment wow a fost atunci când am terminat materialul despre poluarea oceanelor. Eu, ca adult, nu mi-am dat seama până acum și nici nu am întâlnit această informație până - că planeta noastră este susținută de oxigenul produs de ape, oceane și nu de păduri. A fost o informație care m-a surprins și am împărtășit-o nu numai copiilor mei, ci și colegilor mei... Și, surpriză - a fost o noutate pentru o mare parte dintre ei.

După ce au aflat că fumul de mașină poluează aerul, a doua zi câțiva copii au venit la grădiniță pe jos, „forțându-și” părinții să renunțe la confortul mașinilor lor.

Pilotarea în Serbia

Institutul Balcanilor de Vest (WEBIN) a testat secvențele pedagogice cu 13 educatori din 5 grădinițe din Serbia. 73 de copii au participat la activități, dintre care 3 surzi.

Copiii au fost mai mult interesați de activitățile din cadrul temei **defrișărilor**. Ei și-au petrecut cea mai mare parte a timpului afară, în curtea grădiniței sau în parcurile din apropiere. Copiii au învățat despre diferențele dintre copacii foioși și cei veșnic verzi și despre rolul copacilor în producerea de oxigen.

Sursa: Western Balkans Institute

În fiecare pădure, animalele locuiesc printre copaci. Astfel, copiii au avut ocazia să descopere habitatele diferitelor creaturi și dietele lor. Prin intermediul unor scurte documentare captivante, ei au explorat mecanismele complexe ale lanțului trofic. Ziua pădăiei și Ziua pădurii au fost sărbătorite cu o vizită încântătoare din partea unor invitați profesioniști, completată de un mini bal mascat fermecător.

Mărturiile profesorilor

Petrecem mult timp cu copiii în natură, așa că am sărbătorit Ziua Mondială a Pădădiei cu copiii. Acest lucru a fost foarte interesant pentru ei, așa că toată lumea a venit îmbrăcată în verde și galben, am ieșit afară, am cules pădăii, am făcut prăjituri din ele și supă de pădăii, și am desenat pădăii. Am avut un atelier cu mișcarea ecologică locală, astfel încât copiii și-au adus propriile găleți și am curățat parcul și am udat plantele.

Împreună cu mișcarea locală de mediu, copiii au plantat puișii de copaci și alte plante și au avut ocazia să afle cum ar trebui să fie udați și întreținuți în mod corespunzător. În unele dintre grădinițe arborii sunt plantați în mod simbolic de Ziua Pădurii.

Sursa: Western Balkans Institute

Cunoștințe aplicate

De asemenea, copiii au transmis experiențele lor părinților lor, implicându-i indirect și pe aceștia. Ei au știut, de asemenea, cum să corecteze obiceiurile părinților lor. De exemplu, 1 mai este o sărbătoare în timpul căreia în Serbia se fac de obicei grătare în aer liber. Un băiețel și-a îndemnat părinții să nu aprindă focul, exprimându-și îngrijorarea că fumul ar polua aerul. Într-un act emoționant de protest pentru că a fost ignorat, el a refuzat să mănânce masa care a urmat.

În plus față de tema defrișărilor, copiii au fost interesați și de tema oceanului, adică, în cazul Serbiei, de râuri și iazuri.

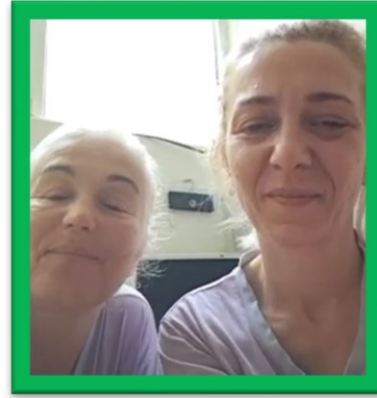

Vizita biologului Miša la grădinița noastră a fost unul dintre momentele memorabile din cadrul proiectului GreenGUARDens. Ne-a plăcut foarte mult modul în care ne-a introdus în ecosistemul iazurilor și mlaștinilor, prezentându-ne multe exponate cu flora și fauna iazurilor, precum și postere, materiale microscopice... Copiii urmăreau totul cu interes, ascultau și puneau întrebări. Pe fețele lor alternau expresii de curiozitate, uimire și încântare. Copiii i-au mulțumit lui Miša pentru că a venit și pentru că a adus toate aceste exponate, iar o fată i-a spus: „Miša, nici nu știam că existi în lumea asta”.

Sursa: WEBIN

Copiii erau fericiți, mulțumiți, așteptau să vadă ce urma să facem.

Prin intermediul activităților în aer liber, copiii căutau urme de animale, descriau tot ceea ce atingeau, vedeau, auzeau și discutau între ei. **Ce s-a schimbat în grădiniță după aceste activități?**

Copiii **și-au motivat părinții** și s-au implicat în decorarea terasei grădiniței.

Au continuat să întrețină **grădina** pe care au plantat-o în grădiniță.

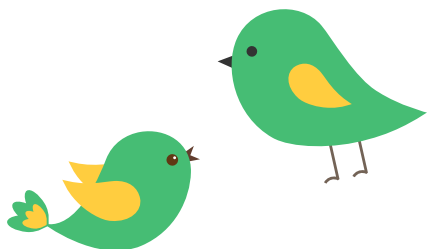
Interesul pentru diverse **experimente practice** a crescut.

Copiii au devenit destul de **independenți**.

Copiii aduceau la grădiniță tot ceea ce găseau în reviste pe o anumită temă și le **dădeau mai departe prietenilor lor**.

Ascultați interviurile profesorilor !

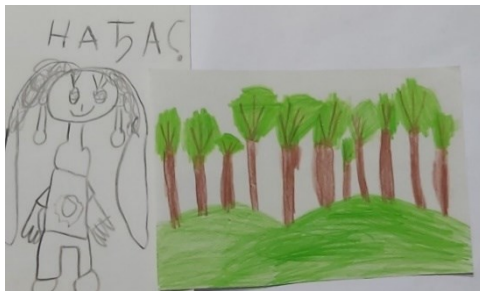
<https://youtu.be/F-2uY4Ukztk>

Și profesorii au învățat ceva nou!

Împreună cu preșcolarii am aflat ceva ce nici noi nu știam. Când plantam grădina, un băiat ne-a spus că există 25 de tipuri de mentă. Noi nu știam asta, iar apoi copiii au adus mentă de acasă, așa că am colectat 4 tipuri, iar copiii s-au bucurat enorm. După aceea, ne-au tot întrebat, când le vom colecta pe toate cele 25?

„O pădure cu mulți copaci sănătoși
va proteja planeta Pământ”
(mesajul și desenul copilului)

Sursa: Western Balkans Institute

Concluzii

Conform experiențelor profesorilor și copiilor, pilotarea secvențelor pedagogice cu activități gamificate în Serbia, Germania, Italia, Cipru și România a fost **foarte reușită**.

Subiectele **poluării aerului, poluării oceanelor și defrișării** sunt prezentate copiilor în moduri care sunt ușor de înțeles și interesante pentru ei.

Activitățile practice, jocurile interactive, jocurile de rol și de memorie, vizitele experților și mult timp petrecut în aer liber s-au dovedit a fi o modalitate excelentă de a stăpâni subiectele privind sustenabilitatea mediului și antreprenoriatul ecologic cu copiii.

Copiii s-au bucurat de aceste activități, s-au jucat, au învățat și, mai important, au reușit să stăpânească subiectele care erau complexe și de neînțeles pentru ei.

Proiectul GreenGUARDens a contribuit la dezvoltarea de către copiii din 5 țări partenere a unei **conștiințe ecologice de la o vârstă fragedă**, înțelegând astfel consecințele acțiunilor lor și învățând cum să protejeze mediul.

Ei au învățat că fiecare pas mic în direcția salvării mediului contează și că mici ajustări în viața de zi cu zi a unui individ pot avea un impact mare asupra planetei în ansamblu.

Consortiul proiectului GreenGUARDens mulțumește încă o dată tuturor profesorilor și copiilor care au luat parte la pilotarea acestor activități de mediu.

Dar vă invităm, de asemenea, pe dumneavoastră, cititorii, să vă alăturați nouă în noul an școlar în eforturile noastre de a sensibiliza copiii față de mediu și de a contribui la acțiunea de conservare a mediului pentru generațiile viitoare.

Citiți cu plăcere cele **mai bune exemple de bune practici** pe care le puteți aplica și în grădinița dumneavoastră și în activitatea cu copiii.

Salutări din partea consorțiului **GreenGUARDens!**

Exemple de bune practici

Secțiunea A: Bune practici strategice

Exemplu de bune practici 1: Stabilirea de rutine

Una dintre cele mai bune practici observate în timpul testării pilot a fost stabilirea unor rutine familiare pentru copii. La începutul lecției, profesorii au respectat activitățile lor obișnuite de dimineață, cum ar fi rutinele și discuția despre activitatea zilei, înainte de a introduce conținut nou. Această practică este crucială pentru copiii mici, deoarece le oferă un sentiment de siguranță și stabilitate. Rutinele contribuie la crearea unui mediu în care copiii se simt confortabil și pregătiți să învețe, deoarece sunt deja obișnuiți cu succesiunea evenimentelor. Prin menținerea acestor rutine, profesorii pot face tranziția fără probleme către subiecte noi, asigurându-se că cei mici rămân implicați și receptivi. Această abordare valorifică confortul natural pe care copiii îl găsesc în predictibilitate, facilitându-le absorbția și înțelegerea informațiilor noi.

Exemplu de bune practici 2: Integrarea mediilor de învățare în aer liber

Una dintre practicile cu cel mai mare impact definite de parteneri implică încorporarea activităților în aer liber care permit copiilor să interacționeze direct cu natura. Acestea pot include plimbări în natură, învățarea în grădină sau observarea ecosistemelor locale. Experiențele în aer liber îi ajută pe copii să dezvolte o legătură tangibilă cu mediul, sporindu-le înțelegerea și aprecierea față de lumea naturală. Mediile de învățare în aer liber le permit copiilor preșcolari să experimenteze direct natura, ajutându-i să dezvolte o legătură cu lumea naturală în timp ce învață concepte de mediu.

Exemplu de bune practici 3: Rețele între părinți, școală și copii

Stabilirea unei rețele puternice între părinți, școală și copii este o bună practică care îmbunătățește experiența generală de învățare și creează o comunitate de susținere în jurul copilului. Această practică implică comunicarea și colaborarea frecventă între părinți și educatori, precum și organizarea de activități care includ atât copiii, cât și familiile acestora. Prin încurajarea acestor conexiuni, școala creează un mediu în care învățarea se extinde dincolo de clasă și acasă, consolidând călătoria educațională a copilului.

Crearea de rețele poate lua diverse forme, cum ar fi întâlniri părinte-profesor, ateliere pentru familii și evenimente comunitare în cadrul cărora copiii își pot prezenta munca, iar părinții pot participa activ. De exemplu, organizarea unei „Zile a familiei”, în care părinții și copiii se angajează în activități de învățare comune, sau crearea unei platforme online comune pentru ca părinții să discute și să se sprijine reciproc, consolidează legătura dintre casă și școală.

Această practică este eficientă deoarece creează un mediu de colaborare în care părinții se simt mai implicați în educația copiilor lor și sunt mai bine pregătiți să sprijine învățarea acestora acasă. De asemenea, permite profesorilor să înțeleagă mai bine trecutul și nevoile fiecărui copil, ceea ce le permite să își adapteze mai eficient strategiile de predare. Pentru copii, faptul că își văd părinții implicați în activitățile școlare consolidează importanța educației și creează un sentiment de continuitate între casă și școală.

Exemplu de bune practici 4: Implementarea proiectelor multianuale pentru continuitate și rutină

Introducerea proiectelor care se întind pe mai mulți ani școlari este o bună practică care asigură continuitate și rutină, promovând o experiență de învățare profundă și susținută pentru copii. Aceste proiecte globale sunt concepute pentru a evolua pe măsură ce copiii cresc, bazându-se pe cunoștințele și abilitățile anterioare și introducând în același timp noi concepte într-un mod coerent și conectat. Prin reluarea și extinderea aceluiași proiect în fiecare an, copiii își pot vedea progresul în timp, ceea ce le sporește sentimentul de realizare și înțelegere.

De exemplu, o școală ar putea iniția un proiect multianual privind sustenabilitatea mediului. În primul an, copiii ar putea începe prin a învăța despre concepte de bază precum reciclarea și plantarea unei grădini. În anii următori, proiectul s-ar putea extinde pentru a include activități precum studierea faunei locale, participarea la evenimente de curățare a comunității sau explorarea surselor de energie regenerabilă. Fiecare fază a proiectului este adaptată etapelor de dezvoltare ale copiilor, asigurându-se că întreg conținutul rămâne relevant și provocator în mod corespunzător.

Această practică este eficientă deoarece creează un cadru stabil și familiar în mediul școlar. Copiii beneficiază de previzibilitatea și consecvența pe care le oferă reluarea unui proiect familiar, ceea ce contribuie la consolidarea învățării lor și la o înțelegere mai profundă a subiectului. În plus, proiectele multianuale promovează un sentiment de continuitate care sprijină dezvoltarea emoțională și socială, deoarece copiii lucrează la obiective pe termen lung atât individual, cât și în grup.

Exemplu de bune practici 5: Schimbul de experiență cu alte grădinițe

Facilitarea schimbului de activități între diferite grădinițe este o bună practică valoroasă care extinde experiența educațională atât pentru copii, cât și pentru educatori. Această practică implică parteneriatul cu alte instituții preșcolare pentru a împărtăși planuri de lecții, proiecte și activități culturale, fie prin conexiuni virtuale, fie prin vizite în persoană. Prin colaborarea cu alte școli, copiii sunt expuși la idei, perspective și metode de predare noi, care le pot îmbogăți învățarea și pot promova un sentiment de comunitate dincolo de mediul lor apropiat.

De exemplu, două grădinițe ar putea colabora la un proiect artistic comun, în cadrul căruia copiii creează lucrări care sunt apoi schimbate și expuse în sălile de clasă ale celorlalți. În mod alternativ, școlile ar putea organiza un sistem de „corespondență” în care copiii fac schimb de scrisori sau videoclipuri, ceea ce le permite să învețe despre diferite culturi, tradiții sau chiar limbi. Aceste schimburi pot include, de asemenea, colaborarea între profesori, în cadrul căreia educatorii împărtășesc cele mai bune practici, resurse și strategii, îmbunătățind calitatea generală a educației.

Această practică este eficientă deoarece îi introduce pe copii în diverse moduri de gândire și de învățare, încurajând deschiderea la nou și adaptabilitatea. De asemenea, îi ajută să își dezvolte abilitățile sociale prin interacțiunea cu colegi din medii diferite. Pentru educatori, schimbul de activități cu alte instituții preșcolare oferă o oportunitate de a reflecta asupra practicilor lor de predare și de a le îmbunătăți prin încorporarea strategiilor de succes din alte contexte.

Secțiunea B: Exemple de bune practici metodologice

Exemplu de bune practici 6: Implicarea în activități pe parcursul mai multor zile

Desfășurarea de activități pe parcursul mai multor zile, revenind la ceva ce a fost abordat anterior, tinde să producă rezultate mult mai bune decât o activitate punctuală.

În prima sesiune, profesorul poate prezenta un concept teoretic, combinat cu o experiență practică - de exemplu, un tur virtual al unei grădini în care copiii pot învăța despre importanța durabilității, observând diferite plante și animale. Într-o activitate ulterioară, copiii pot reveni la același subiect - în același exemplu, ei ar avea ocazia să „planteze” virtual și să aibă grijă de propriile lor plante mici. Revenirea la ceea ce au învățat înainte și observarea impactului acțiunilor lor (de exemplu, creșterea grădinilor lor virtuale) consolidează punctele-cheie ale subiectului și acționează pentru a întări angajamentul copiilor față de acesta.

Exemplu de bune practici 7: Utilizarea povestirilor pentru a introduce subiecte complexe

Utilizarea poveștilor ca instrument educațional este o altă bună practică, o poveste care să reflecte temele lecției, cum ar fi sustenabilitatea mediului. Povestirea este o metodă puternică de a-i implica pe copiii mici, deoarece face ca subiectele complexe să devină accesibile și ușor de abordat. Într-un exemplu, povestea despre un pește care se confruntă cu poluarea în casa sa le-a permis copiilor să empatizeze cu personajul și să înțeleagă conceptul mai larg de impact asupra mediului. Prin personificarea problemelor de mediu prin intermediul unor personaje și narațiuni relatabile, profesorii pot simplifica ideile abstracte și le pot face mai tangibile pentru elevii mici. Această metodă nu numai că captează interesul copiilor, dar ajută și la construirea unei legături emoționale cu subiectul, ceea ce poate spori retenția și înțelegerea.

Exemplu de bune practici 8: Activități interactive și practice

Încorporarea activităților interactive și practice este un alt exemplu eficient observat. Vânătoarea de comori este un prim exemplu al acestei abordări. Chiar dacă intervin circumstanțe externe și activitățile trebuie să se desfășoare digital, așa cum s-a întâmplat în timpul pilotării de către un partener, ideea de bază a învățării interactive este păstrată. Activitățile interactive sunt esențiale pentru copiii mici, deoarece oferă o experiență de învățare multisenzorială, care poate fi mai eficientă decât metodele tradiționale de predare. Aceste activități încurajează copiii să exploreze, să pună întrebări și să participe activ la procesul de învățare. Făcând învățarea distractivă și atractivă, profesorii pot ajuta elevii să dezvolte o înțelegere mai profundă a materialului și să promoveze dragostea pentru învățare.

Exemplu de bune practici 9: Corelarea conținutului cu experiențe din viață

Stabilirea de paralele între conținutul lecției și experiențele reale ale copiilor este o altă bună practică care a reieșit din testarea pilot. De exemplu, profesorii au legat problemele de poluare cu care se confruntă peștii din poveste de experiențele umane legate de poluarea mediului. Această abordare îi ajută pe copii să vadă relevanța a ceea ce învață și să înțeleagă impactul acestuia asupra propriei lor vieți. Atunci când copiii pot raporta informațiile noi la propriile lor experiențe, acestea devin mai semnificative și mai memorabile. Această metodă contribuie, de asemenea, la dezvoltarea abilităților de gândire critică, deoarece copiii învață să facă conexiuni între diferite concepte și să vadă implicațiile mai largi ale acțiunilor lor. Prin fundamentarea conceptelor abstracte în contexte din viața reală, profesorii pot îmbunătăți înțelegerea și aplicarea materialului de către elevi.

Exemplu de bune practici 10: Conceperea de activități cu aplicare practică imediată

O bună practică pe care am identificat-o a fost capacitatea de a pune imediat în practică ceea ce s-a învățat la grădiniță. Capacitatea de a corela noile cunoștințe cu experiențele din viața reală le oferă copiilor posibilitatea de a-și dezvolta abilități practice și de a adopta o mentalitate axată pe evitarea irosirii resurselor. Un exemplu al acestei abordări este o secvență privind separarea și reciclarea deșeurilor. Copiii pot sorta diferite tipuri de deșeuri și le pot pune în coșul de gunoi de culoarea corespunzătoare. Aceasta oferă o ilustrare imediată a conceptului de separare a deșeurilor și poate fi ușor transferată în practică atât la grădiniță, cât și acasă.

Exemplu de bune practici 11: Vizualizarea conceptului teoretic cu ajutorul modelelor fizice

Conceptele teoretice sunt adesea greu de înțeles, iar utilizarea doar a mijloacelor vizuale nu este întotdeauna suficientă pentru a transmite un punct de vedere, deoarece îi lasă pe cursanți într-o poziție pasivă. Copiii răspund mult mai bine la o situație în care sunt capabili să pună mâna pe un obiect și să încerce să interacționeze cu el. De exemplu, atunci când se prezintă subiectul energiei regenerabile, animațiile și jocurile interactive care explică energia eoliană și solară pot fi combinate cu un exercițiu manual. Copiii pot confecționa mici turbine eoliene și le pot privi cum se învârt, făcând astfel ca relația lor cu subiectul să devină personală.

Exemplu de bune practici 12: Promovarea comportamentului sustenabil în grădiniță

Încurajarea copiilor de a lucra cu profesorii este o modalitate excelentă de a menține o grădiniță sustenabilă. Aceasta poate include o serie de activități:

- Asigurarea că niciun robinet nu picură și explicarea copiilor că acesta este un mod de a economisi apa, care a devenit o resursă limitată.
- Economisirea apei și învățarea copiilor să nu o irosească: să puna în pahar doar atât cât au nevoie, iar dacă nu o pot bea pe toată, să o păstreze pentru udarea plantelor.
- Colectarea apei de ploaie și utilizarea acesteia pentru a uda grădina grădiniței.
- Tăierea resturilor alimentare, cum ar fi coji de ouă sau coji de banane, și utilizarea lor împreună cu copiii pentru fertilizarea plantelor din interiorul și exteriorul grădiniței.
- Explicarea copiilor despre cum pot economisi hârtie - de exemplu, că se poate folosi și cealaltă parte a hârtiei înainte de a folosi una nouă.

Acestea sunt mici modificări și îmbunătățiri care nu sunt prea împovărătoare nici pentru profesori, nici pentru copii și care pot ilustra cel mai bine copiilor cât de mult poate afecta planeta fiecare dintre acțiunile noastre, dar și modul în care fiecare dintre noi poate face puțin pentru a contribui la sustenabilitatea mediului și că aceste mici contribuții, în cele din urmă, atunci când totul se adună, au un impact mare.

Exemplu de bune practici 13: Utilizarea artei și a expresiei creative

Arta le permite copiilor să exprime înțelegerea unor subiecte complexe, cum ar fi schimbările climatice sau biodiversitatea, într-un mod care este atât personal, cât și imaginativ. Proiectele artistice, cum ar fi desenul, pictura sau meșteșugurile, le oferă copiilor o cale de a explora și de a interioriza subiecte de mediu complexe, cum ar fi schimbările climatice sau biodiversitatea, într-un mod care se potrivește cu stadiul lor de dezvoltare. De exemplu, ei pot crea colaje folosind materiale reciclate sau pot picta imagini cu animale pe cale de dispariție, încurajând creativitatea și consolidând în același timp temele de mediu. Arta le permite, de asemenea, copiilor să își exprime perspectivele personale asupra naturii și mediului, ceea ce consolidează legăturile emoționale cu subiectele predate. Această metodă poate duce la o înțelegere mai profundă, deoarece copiii procesează vizual și emoțional importanța îngrijirii planetei.

Exemplu de bune practici 14: Încorporarea muzicii și a mișcării

Utilizarea cântecelor, a rimelor și a dansului este o modalitate excelentă de predare a conceptelor de mediu. Muzica și mișcarea implică mai multe simțuri, creând un mod distractiv și interactiv de a prezenta conceptele de mediu preșcolarilor. Cântecele despre reciclare, dansul pe ritmuri inspirate de pădurile tropicale sau crearea de mișcări care imită ciclurile vântului sau ale apei îi ajută pe copii să asimileze aceste idei într-un mod vesel și memorabil. Această abordare funcționează bine deoarece leagă subiectele abstracte în legătură cu mediul de activitatea fizică, consolidând învățarea prin repetiție, ritm și implicare corporală. Aceasta poate, de asemenea, să promoveze un mediu de învățare comun, deoarece copiii cântă, dansează sau cântă la instrumente muzicale împreună, consolidând coeziunea grupului în timp ce învață teme legate de sustenabilitate.

Exemplu de bune practici 15: Încorporarea jocului în învățare

Integrarea jocului în procesul de învățare este o bună practică eficientă care motivează și implică copiii mici prin transformarea activităților educaționale în experiențe ludice. Gamificarea presupune aplicarea unor elemente asemănătoare jocurilor - cum ar fi punctele, nivelurile, recompensele și provocările - în contexte care nu sunt jocuri, cum ar fi lecțiile din clasă. Această abordare face învățarea mai interactivă și mai plăcută, încurajând copiii să participe activ și constant.

De exemplu, o clasă poate utiliza un sistem de puncte prin care copiii câștigă stele pentru îndeplinirea sarcinilor sau pentru un comportament pozitiv. Aceste stele pot fi acumulate și schimbate pentru mici recompense sau privilegii, cum ar fi alegerea următoarei activități a clasei sau primirea unui certificat. O altă abordare ar putea implica transformarea unei lecții într-o aventură tematică, în care copiii trebuie să îndeplinească provocări educaționale pentru a „debloca” noi niveluri sau pentru a atinge un obiectiv, cum ar fi să ajute un personaj dintr-o poveste.

Învățarea prin joc este deosebit de eficientă pentru copiii preșcolari, deoarece se aliniază cu înclinația lor naturală spre joacă. De asemenea, oferă feedback imediat, ceea ce poate contribui la consolidarea învățării și la menținerea atenției. Făcând procesul de învățare distractiv și competitiv într-un mod sănătos, jocul încurajează copiii să își asume responsabilitatea pentru educația lor și să depună eforturi pentru îmbunătățirea personală.

Această practică nu numai că stimulează implicarea și motivația, dar promovează și competențe esențiale precum rezolvarea problemelor, munca în echipă și perseverența. Prin încorporarea obiectivelor de învățare într-o structură asemănătoare unui joc, profesorii pot face ca sarcinile complexe sau repetitive să fie mai atractive, asigurându-se că copiii sunt atât distrați, cât și educați.

Exemplu de bune practici 16: Pregătirea în avans a activităților mai dificile pentru a include toți copiii.

Unele dintre cele mai bune activități sunt și cele mai dificile. Acest lucru este minunat pentru unii dintre copii, dar frustrant pentru cei care nu pot ține pasul. Atunci când elementele interactive sunt incluse într-o temă nouă prezentată pentru prima dată, acest lucru poate provoca un mare entuziasm în rândul copiilor, dar poate duce și la distragerea atenției unora dintre ei și la dificultăți în urmărirea sarcinilor. Acest lucru duce la reacții mixte - în timp ce unii copii participă cu entuziasm, alții se pot simți frustrați. O abordare mai echilibrată, care să includă atât elemente digitale, cât și practice, ar putea funcționa mai bine - de exemplu, dacă subiectul va fi introdus ușor prin crearea unor proiecte mici, practice, înainte de a realiza o activitate comună mare.

Exemplu de bune practici 17: Crearea unui ierbar

Implicarea copiilor preșcolari în crearea unui ierbar este o bună practică care favorizează învățarea practică și legătura cu natura. Această activitate presupune ghidarea copiilor prin procesul de colectare, identificare și documentare a diferitelor plante. Prin implicarea lor în fiecare etapă - de la explorarea grădinii la desenarea și etichetarea ierburilor - copiii nu numai că învață despre diferite plante, dar dezvoltă și un sentiment de proprietate și mândrie față de munca lor.

Această practică este extrem de eficientă din mai multe motive. În primul rând, se bazează pe curiozitatea naturală a copiilor și pe dragostea lor pentru explorare. Actul fizic de colectare a plantelor și sarcina creativă de a le desena și descrie fac procesul de învățare plăcut și memorabil. În al doilea rând, aceasta integrează mai multe domenii de învățare: știința (prin identificarea plantelor), limba (prin etichetare și descriere) și arta (prin desen). În cele din urmă, ierbarul servește ca un produs tangibil al învățării lor, pe care îl pot revedea, împărtăși cu alții și dezvolta în timp.

Exemplu de bune practici 18: Utilizarea unor experimente simple pentru a demonstra calitatea aerului

O bună practică descoperită de parteneri este implicarea copiilor în experimente simple și sigure care demonstrează vizual efectele poluării aerului. Experimentele practice fac ca problema invizibilă a poluării aerului să devină tangibilă pentru copiii mici. O activitate simplă, cum ar fi plasarea unei cârpe albe sau a unei hârtii în aer liber pentru a colecta în timp praful din aer, arată vizual cum poate fi poluat aerul. Profesorii pot introduce, de asemenea, filtre de casă (folosind bumbac, plasă sau filtre de cafea) pentru a demonstra cum funcționează filtrarea, făcând legătura cu modul în care copacii curăță aerul. Aceste tipuri de activități le dau copiilor un sentiment de descoperire și o înțelegere a modului în care poluarea aerului le afectează mediul înconjurător. Ei învață că putem testa și îmbunătăți calitatea aerului, făcând ca problemele abstracte de mediu să devină concrete și atractive.

Exemplu de bune practici 19: Introducerea obiceiurilor privind aerul curat prin intermediul rutinelor zilnice

Alte bune practici includ încorporarea obiceiurilor privind aerul curat în rutina zilnică, cum ar fi purificarea aerului din interior prin deschiderea ferestrelor, evitarea vehiculelor care stau pornite pe loc în apropierea locurilor de joacă sau discutarea importanței plantării copacilor. Introducerea unor acțiuni mici, zilnice, care îmbunătățesc calitatea aerului poate avea un impact de durată asupra obiceiurilor copiilor. Aceste acțiuni simple îi ajută să înțeleagă cum pot contribui la un aer mai curat în mediul lor apropiat, consolidând legătura dintre acțiunile lor și calitatea aerului. Rutinele simple îi pot ajuta să înțeleagă importanța aerului curat în viața lor de zi cu zi. Profesorii pot, de asemenea, să planteze plante de interior care purifică în mod natural aerul sau să poarte discuții despre modul în care mersul pe jos sau cu bicicleta, în loc să folosească mașinile, contribuie la reducerea poluării aerului. Aceste activități nu numai că îi învață pe copii pașii practici pe care îi pot lua pentru a îmbunătăți calitatea aerului, dar încurajează și un simț al responsabilității față de mediul înconjurător de la o vârstă fragedă.

Exemplu de bune practici 20: Organizarea unei vizite din partea unui expert, a unui meșteșugar sau a unei organizații locale de mediu

Experții externi pot adăuga credibilitate și o perspectivă nouă, inspirată, la punctele discutate în clasă. Profesorii pot invita experți precum un biolog, un ecologist, un instalator sau un măturător de străzi.

Fiecare dintre aceștia le va putea oferi copiilor informații practice pe această temă, iar copiii se vor distra cu siguranță la nesfârșit ascultându-i și înțelegând rolul acestor profesii în conservarea mediului ecologic.

<https://youtu.be/xuPaFL0vNBY>

<https://youtu.be/xdJFMGM8ums>

Dezvoltarea competențelor privind
sustenabilitatea mediului și antreprenoriatul
ecologic în grădinițe

Erasmus+
Enriching lives, opening minds.